

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – O. Dvornic
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere

ÎNCHEIERE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica și Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Rodica Ursachi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Avocatul Poporului și Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării prevederilor art. 5 CEDO, repararea prejudiciului moral, material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Rodica Ursachi, s-au admis apelurile declarate de către Administrația Națională a Penitenciarelor, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a casat parțial hotărârea din 05 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și în această parte s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La data de 24 mai 2019 Rodica Ursachi a depus cerere de chemare în judecată, modificată prin cererea din 19 iunie 2019, împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Avocatul Poporului, prin care a solicitat constatarea încălcării prevederilor art. 5 CEDO, repararea de către stat a prejudiciului material și moral cauzat prin detenția ilegală pe o perioadă de 263 zile, cu încasarea din bugetul public național în beneficiul ei a sumei în mărime de 44 272 lei cu titlu de salariu ratat și a sumei de 526 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii reclamanta Rodica Ursachi a menționat că prin sentința din 17 noiembrie 2008 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, a fost recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii incriminate de art. 220 alin. (1) din Codul penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în cuantum de șase mii lei, însă

prin decizia din 28 ianuarie 2008 a Curții de Apel Chișinău s-a casat sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a fost recunoscută culpabilă în comiterea infracțiunii incriminate de art. 165 alin. (2) lit. d) din Codul penal, fiind stabilită o pedeapsă sub formă de închisoarea pe un termen de 6 (șase) ani și 8 (luni) cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip închis pentru femei, termenul ispășirii pedepsei stabilite urmând a fi calculat din 28 ianuarie 2009, cu includerea aflării în stare de arest de la 03 iulie 2008 până la 17 noiembrie 2008. S-a dispus modificarea măsurii preventive obligația de nepărăsire a localității în arest preventiv, cu luarea ei sub arest imediat din sala de judecată.

Prin decizia din 09 iunie 2009 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul ordinar declarat de către avocatul Dumitru Josan în interesele condamnatei Rodica Ursachi, s-a casat decizia din 28 ianuarie 2009 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea rejudecării cauzei penale de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 09 decembrie 2009 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău s-au admis parțial apelurile declarate de către procuror și avocatul părții vătămate, s-a casat sentința din 17 noiembrie 2008 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: se recunoaște culpabilă Rodica Ursachi de comiterea infracțiunii incriminate de art. 165 alin. (2) lit. d) din Codul Penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă preventivă de libertate pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip închis pentru femei; termenul ispășirii pedepsei începe a curge începând cu data de 09 decembrie 2009 și se include în acest termen timpul aflării inculpatei în stare de arest de la 03 iulie 2008 și până la 09 decembrie 2009. De asemenea, a fost menținută măsura preventivă (arestul) aplicată reclamantei.

La 26 octombrie 2011 Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a declarat inadmisibil recursul în anulare pe motiv că nu a fost utilizată calea ordinară de atac - recursul.

Totodată, prin sentința din 17 februarie 2011 a Judecătoriei Soroca Rodica Ursachi a fost recunoscută culpabilă de săvârșirea infracțiunii incriminate de art. 220 alin. (2) din Codul penal, dar a fost dispusă încetarea procesului penal în baza art. 1 din Legea privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 „An al Tineretului”.

Urmare a examinării cererii de apel depusă de către procuror împotriva sentinței date, prin decizia din 07 decembrie 2011 a Curții de Apel Bălți sentința Judecătoriei Soroca din 17 februarie 2011 a fost casată și pronunțată o nouă soluție, prin care Rodica Ursachi a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii incriminate de art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) din Codul penal și în baza acestei legi i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani cu privarea dreptului de a desfășura activități de antreprenoriat pe un termen de doi ani. În baza art. 84 alin. (4) din Codul penal, prin concurs de infracțiuni, i-a fost adăugat la pedeapsa stabilită parțial pedeapsa determinată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2009, fiindu-i stabilită condamnatei o pedeapsă definitivă de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de a desfășura activitate de antreprenoriat pe un termen de doi ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

Termenul de ispășire a pedepsei a fost calculat de la 07 decembrie 2011 (data pronunțării deciziei), cu includerea duratei aflării condamnatei în stare de arest de la 03 iulie 2008 până la 09 decembrie 2009.

La 02 iunie 2014, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți a dispus corectarea erorii materiale din decizia Curții de Apel Bălți pronunțată la 07 decembrie 2011 calculând termenul de ispășire a pedepsei pentru Rodica Ursachi începând cu 07 decembrie 2011, cu includerea în el a duratei aflării ei în stare de arest de la 03 iulie 2008 până la 17 noiembrie 2008 și de la 23 ianuarie 2009 până la 09 decembrie 2009.

Reclamanta a mai indicat că, prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Hîncești din 07 octombrie 2014 s-a dispus respingerea demersului administrației P-7 Rusca în privința condamnatei Rodica Ursachi cu privire la deducerea din termenul pedepsei penale cu închisoare a perioadei executate de la 09 decembrie 2009 până la 07 decembrie 2011, iar în urma admiterii recursului condamnatei Rodica Ursachi și remiterii prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015 a cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată, prin încheierea Judecătoriei Hîncești din 08 mai 2015 s-a respins ca inadmisibil demersul Șefului penitenciarului nr. 7 Rusca și cererea condamnatei Rodica Ursachi cu privire la deducerea din termenul pedepsei penale cu închisoare a perioadei executate de la 09 decembrie 2009 până la 07 decembrie 2011.

La 28 iulie 2015 Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a admis recursul condamnatei Rodica Ursachi, a casat încheierea Judecătoriei Hîncești din 08 mai 2015 și a dispus rejudecarea cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată, iar în urma examinării conflictului negativ de competență în cauza respectivă, Curtea Supremă de Justiție a dispus transmiterea spre examinare a cererii condamnatei Rodica Ursachi judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Hîncești.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Hîncești din 08 februarie 2016 s-a dispus respingerea demersului administrației Penitenciarului nr. 7 Rusca în privința condamnatei Rodica Ursachi cu privire la deducerea din termenul pedepsei penale cu închisoarea a perioadei executate, ca fiind nefondat.

La data de 06 iulie 2016 Colegiul penal al Curții de Apel Bălți a examinat cererea condamnatei Rodica Ursachi privind soluționarea chestiunilor apărute în procesul executării pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2011 și potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2016 s-a dispus admiterea cererii condamnatei Rodica Ursachi în termenul pedepsei stabilite condamnatei Rodica Ursachi prin decizia Curții de Apel Bălți pronunțată la 07 decembrie 2011, corectată prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2014, s-a inclus durata pedepsei executate parțial de către Rodica Ursachi de la 09 decembrie 2009 până la 07 decembrie 2011, stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2009. De asemenea, prin încheierea instanței, s-a dispus eliberarea imediată a Rodicăi Ursachi din instituția penitenciară în legătură cu executarea pedepsei, deoarece în privința ei nu exista alte sentințe de condamnare la pedeapsa închisorii.

Astfel, conform circumstanțelor de fapt, reclamanta consideră că a fost privată de libertate ilegal pe un termen de 117 zile.

Totodată, indicând că, prin adeverința eliberată de administrația penitenciarului nr. 7 Rusca nr. U-7/19 din 10 iunie 2019, se confirmă că condamnată Rodica Ursachi, în perioada executării pedepsei, conform deciziei Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2011 i-au fost compensate 146 zile privilegiate din durata executării, dânsa a fost deținută ilegal în stare de arest pe o perioadă de 263 zile.

Reclamanta a menționat că, a depus un șir de cereri cu privire la deducerea din termenul pedepsei penale cu închisoare a perioadei executate de la 09 decembrie 2009 până la 07 decembrie 2011 și totuși, în pofida faptului că la data de 02 iunie 2014 Colegiul penal al Curții de Apel Bălți a dispus corectarea erorii materiale din decizia Curții de Apel Bălți pronunțată la 07 decembrie 2011, instanțele au tergiversat examinarea demersului în cauză pe o perioadă de peste doi ani. Colegiul penal al Curții de Apel Bălți a dispus admiterea cererii condamnatei Rodica Ursachi când aceasta, deja executase integral pedeapsa stabilită la 07 decembrie 2011, continuând să fie deținută în condiții ilegale.

Astfel, este cert că scopul reclamantei, *ab initio*, nu a fost obținerea compensațiilor, ci doar executarea corectă a pedepsei stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2011, însă, în pofida eforturilor reclamantei de a dobândi dreptatea, aceasta a fost victima erorilor de calcul din decizia Curții de Apel Bălți și a tergiversării examinării cauzei.

În altă ordine de idei, a reiterat că a fost privată ilegal de libertate pe o perioadă de 117 zile, ceea ce la rândul său constituie o încălcare a dreptului la libertate garantat de Constituția Republicii Moldova art. 25, precum și art. 5 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care statuează că orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță.

Cu referire la aprecierea nemijlocită a prejudiciului cauzat, art. 7 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, indică că persoanei fizice i se restituie a) salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite; b) pensia sau indemnizația a cărei plată a fost sistată ca urmare a arestului ilegal și ținării sub arest; c) averea (inclusiv depunerile bănești și dobânzile aferente, obligațiile împrumuturilor de stat și câștigurile aferente) confiscată ori trecută în venitul statului de către instanța judecătorească sau ridicată de organul de urmărire penală, precum și averea sechestrată; d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinței judiciare și cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acțiunile ilicite; e) sumele plătite de ea pentru asistența juridică; f) cheltuielile pentru tratamentul ei, tratament determinat de aplicarea față de aceasta a unor acțiuni ilicite (a maltratării); g) cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanța judecătorească.

Pentru cuantificarea prejudiciului reparabil, articolul 8 alin. (3) din legea citată stabilește că câștigul mediu lunar, persoanelor care nu au lucrat din motive întemeiate se calculează pornindu-se de la salariul mediu pe țară în anul respectiv.

În această ordine de idei, conform Hotărârii Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015 cu privire la aprobarea quantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, a fost aprobat quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5050 lei, pentru

utilizare în modul stabilit de legislație. În acest context, potrivit prevederilor art. 263 din Codul civil, se consideră că luna are 30 de zile. Respectiv, salariul ratat pentru fiecare zi de detenție ilegală constituie 183 lei, iar pentru toată perioada de detenție ilegală (263 zile) - constituie suma de 44 272 lei.

Coroborându-se prevederile art. 6 și art. 10 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, reclamanta are dreptul și la repararea prejudiciului moral cauzat prin detenție ilegală, ori însăși Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 06 iulie 2016 a constatat privarea ilegală de libertate a reclamantei și a dispus eliberarea imediată a acesteia de sub arest.

Reclamanta a apreciat acest prejudiciu la suma de 526 000 lei (câte două mii lei pentru fiecare zi de detenție ilegală) pe care o consideră drept o recompensă justă și echitabilă pentru suferințele cauzate atât acesteia cât și membrilor familiei sale, cât și pentru incomoditățile pe care aceștia au forțat-o să le suporte, știind că persoana a executat pedeapsa stabilită de către instanța de judecată, dar în continuare este privată ilegal de libertate.

Prin încheierea din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Administrația Națională a Penitenciarelor. (f.d. 188-189, vol. I)

Prin hotărârea din 05 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Rodica Ursachi.

S-a constatat încălcat dreptul Rodicăi Ursachi la libertate pentru o perioadă de 263 zile.

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Rodicăi Ursachi prejudiciul material în mărime de 44 272 lei și prejudiciul moral în mărime de 263 000 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 195, 210-223, vol. I)

Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica, Administrația Națională a Penitenciarelor și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în termen, au depus cereri de apel împotriva hotărârii din 05 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Rodica Ursachi.

S-au admis apelurile declarate de către Administrația Națională a Penitenciarelor și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

S-a casat parțial hotărârea din 05 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și anume, în partea reparării prejudiciului material și s-a emis în această parte o nouă hotărâre.

S-a respins pretenția Rodicăi Ursachi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat ca fiind neîntemeiată.

În rest, s-a menținut hotărârea din 05 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în cauza civilă la cererea Rodicăi Ursachi cu privire la constatarea încălcării prevederilor art. 5 CEDO, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 71, 72-87, vol. II)

Instanța de fond și instanța de apel au reținut că Rodica Ursachi s-a aflat în detenție mai mult decât urma conform termenului de pedeapsă cu închisoare stabilit definitiv prin decizia din 07 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, se consideră victimă a unei violări a drepturilor sale prevăzute de art. 5 din Convenția Europeană și este în drept să solicite despăgubiri cu titlu de compensații pentru prejudiciul material și moral, inclusiv costuri și cheltuieli judiciare.

De asemenea, instanța de apel consideră că prima instanță eronat a examinat dreptul Rodicăi Ursachi la repararea prejudiciului prin prisma Legii nr.1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Respectiv, a considerat necesar de a aplica prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova din 24 iulie 1997 și aplicabilă din 12 septembrie 1997.

În ceea ce privește prejudiciul material, instanța de apel a menționat că din suportul probatoriu, Rodica Ursachi anterior detenției sale nu era încadrată în câmpul muncii. Astfel, nu s-a stabilit existența unei legături de cauzalitate între încălcarea constatată și prejudiciul material pretins, considerent din care instanța de apel a ajuns la concluzia că urmează a respinge pretenția Rodicăi Ursachi privind repararea de către stat a prejudiciului material în mărime de 44 272 lei.

De altfel, și Curtea Europeană în cazul în care nu a stabilit existența unei legături de cauzalitate între încălcarea constatată și prejudiciul material pretins, ce reprezenta venitul ratat sub formă de plăți salariale pe parcursul detenției, a respins această pretenție (cauza Rimschi c. Republicii Moldova/ Hotărârea din 16 decembrie 2014).

Respectiv, instanța de apel a reținut că fiind inaplicabilă Legea nr. 1545 din 25.02.1998, iar prima instanță eronat a admis încasarea prejudiciului material calculat potrivit art. 8 alin. (1) și (3) din Legea indicată.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral în mărime de 526 000 lei, instanțele ierarhic inferioare au menționat că aflarea Rodicăi Ursachi în detenție mai mult decât urma conform termenului de pedeapsă cu închisoare stabilit definitiv prin actul judecătoresc, cu certitudine i s-au cauzat frustrare, indignare, neliniște și stres, acestea urmând a fi compensate cu titlu de prejudiciu moral.

La determinarea cuantumului compensației prejudiciului moral cauzat, instanța de fond, cât și instanța de apel, s-au bazat pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral, s-a ținut cont de faptul că art. 5 §5 din Convenție nu conferă dreptul reclamantului la o anumită sumă de despăgubire, de faptul că compensația care este neglijabilă sau disproporționată față de gravitatea încălcării nu ar respecta esența acestui drept, deoarece ar face ca dreptul garantat de această dispoziție să fie pur teoretic, precum și că nivelul compensațiilor trebuie să fie comparabil în raport cu sumele acordate de Curte în cauze similare, apreciind că suma de 263 000 lei este de natură să ofere părții o reparație completă pentru atingerea drepturilor lezate.

La data de 23 mai 2022 Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea în parte a deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 05 august 2021 a

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, și anume, în partea respingerii pretenției privind încasarea integrală a prejudiciului moral, cât și în partea respingerii încasării prejudiciului material, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral. (f.d. 93-96, vol. II)

În motivarea recursului reprezentantul recurente a reiterat argumentele expuse în instanța de apel, specificând că pretențiile invocate sunt înaintate în baza normelor legale aplicabile speței, precum și a practicii CEDO pe cauze similare.

La data de 11 iulie 2022 Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii din 05 august 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și a deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău în partea în care cererea de chemare în judecată a fost admisă, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii depusă de către Rodica Ursachi.

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea și au apreciat arbitrar probele cauzei.

Consideră că instanța de fond a concluzionat greșit că condamnată s-a aflat ilegal în detenție pentru 263 zile, deoarece a efectuat greșit calculul, incluzând zilele compensate privilegiat, care ar fi putut fi acumulate în perioada 15 noiembrie-16 martie, însă de fapt nu avea să fie realizate, dacă deținuta se elibera la data de 17 noiembrie 2015. Luând în considerație că termenul suplimentar aflat în detenție nu îl constituie 263 zile, dat 233 zile, mărimea prejudiciului moral în sumă de 263 000 lei este greșit calculat.

Totodată, a indicat că evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea „prețurilor suferințelor fizice sau psihice”, ci aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului și a implicațiilor acestora pe toate planurile vieții sociale ale persoanei vătămate, iar quantumul stabilit cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 263 000 lei, este extrem de exagerat și absolut nejustificat, în special ținând cont că calculele zilelor aflate ilegal în detenție au fost efectuate greșit de prima instanță.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererile de recurs sunt îndreptate împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, acestea sunt depuse de către Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica și Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, care au calitatea procesuală de reclamantă și intervenient accesoriu și sunt îndreptățiți să o conteste, nefiind depuse repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 05 aprilie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa recurenților Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al

Republicii Moldova la data de 13 iunie 2022 prin intermediul poștei electronice (f.d. 92, vol. II), Rodică Ursachi și avocatul Victoria Donica prin poștă, însă confirmarea recepționării la materialele cauzei nu este. (f.d. 91, vol. II)

Astfel, recursurile declarate la 23 mai 2022 de către Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica și la 11 iulie 2022 de către Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, sunt în termen.

La data de 24 iunie 2022 și la 14 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a notificat participanților copiile recursurilor motivate, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recursuri.

La 19 iulie 2022 Avocatul Poporului a depus concluzia asupra acțiunii depusă de către Rodica Ursachi.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs formulate de către Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica și Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica și Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica și Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica și Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Rodica Ursachi, reprezentată de avocatul Victoria Donica și Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas